

Onnismaa, Jussi (2007)

Työelämän kaksoissidokset ja niiden vastamyrryt

Työelämässä ja organisaatioissa on runsaasti paradoksaalisia suhteita ja rakenteita, jotka eivät ole miltä näyttävät tai kuulostavat. Työntekijät ja keskijohto joutuvat elämään hämmennyksen vallassa yrittäessään vastata ristiriitaisiin vaatimuksiin. Antropologi Gregory Bateson kehitti käsitteen sosiaalisen kommunikaation kaksoissidos. Valta-asemassa oleva voi käyttää ristiriitaisia ilmaisuja, jolloin syntyy mahdoton tilanne: tee niin, se on väärin, tee päinvastoin, niin sekin on jollain toisella kriteerillä väärin. Artikkelissa tarkastellaan työelämän kaksoissidoksia ja etsitään niille vastamyrryksiä: Batesonin kuvaamaa kolmannen tason oppimista, kielellisten ilmaisujen ristiriitaisuuden tunnistamista sekä työntekijöiden ja organisaatioiden yhteisten kertomusten muistamista hyödyntämällä niin kutsuttua toista tietoa.

Aikuiskasvatus, 2/2007, Vol 27.

Onnismaa, Jussi (2007)

The double binds of working life and their antidotes

In working life and organisations there are many paradoxical relationships and structures that are not what they appear to be. Employees and the middle management are forced to live in a state of confusion when attempting to fulfil conflicting demands. Anthropologist Gregory Bateson developed the concept of the double bind of communication. Those in a position of authority may use contradictory expressions, leading to an impossible situation: do this, it is wrong; do the opposite, and it is also wrong by some other criterion. This article studies the double binds of working life and tries to find antidotes for them: Bateson's third level of learning, recognising contradictions in linguistic expressions, as well as remembering the shared stories of employees and organisations by utilising the so-called other knowledge.

Aikuiskasvatus, 2/2007, Vol. 27.